

Rev. Richard Rogan
St. Cyril Church
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y.
10003

FOR

ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, JULY 17, 1975

LETO LXXVII.—VOL. LXXVII

"Nova doba" Evrope bo skoraj nastopila

Komentator TASS-a, sovjetske uradne poročevalske službe, je dejal, da nastopa za Evropo s končanjem evropske varnostne konference nova doba.

MOSKVA, ZSSR. — Ko odstranjujejo zadnje težave za končanje evropske varnostne konference, je komentator sovjetske poročevalske službe TASS Jurij Kornilov napovedal za Evropo "novo dobo" kot posledico uspehov "mir ljubice socialistične zunanje politike".

Slovesni zaključek evropske varnostne konference, ki je zasleda s presledki v Zenevi in švici nad dve leti, naj bi nadomestil mirovno pogodbo z Nemčijo po drugi svetovni vojni. Ker je Nemčija razdeljena, je mirovna pogodba z njo komaj mogoča. Sovjetska zveza jo je dejansko odklanjala od vsega začetka in je že pred 21 leti predložila nadomestilo za njo v mednarodni varnostni konferenci, ki naj bi potrdila položaj, nastal v Evropi po porazu Nemčije in Italije.

Zahodne sile so se temu upirale in priganjale k "združitvi" Nemčije, četudi vsaj Francija in Velika Britanija te dejanske ni marali in jo ne marata. Ko je svobodni svet sprejel načelo mirnega sožitja s komunističnim, je pristal tudi na potrditev obstoječega stanja v Evropi. Moskva je dosegla, kar je tako dolgo iskala. Če ne bo prišlo do kakih novih težav, upajo, da bodo zadnje tri ovire odstranili danes ali jutri, in slavnostni zaključek konference naj bi se začel 30. julija v Helsinkih, glavnem mestu Finske. Udeležili se ga naj bi voditelji vseh 35 držav, ki se konference udeležujejo, med njimi tudi predsednik ZDA Gerald R. Ford in sovjetski vodnik Leonid I. Brežnjev.

"Padec kapitalizma" upanje komunistov!

MOSKVA, ZSSR. — Vodniki režimov v Sovjetski zvezi in satelitskih državah Vzhodne Evrope gledajo z upanjem in pričakovanjem na gospodarske težave svobodnega sveta, ki so v zadnjih dveh letih res precejšnje. Gospodarski zastoj s številnimi brezposelnimi naj bi bil znak, da je Marksova napoved o "padcu kapitalizma" blizu.

V preteklih desetletjih, posebno med obema velikima vojnama, so komunisti bili prepričani, da je konec kapitalizma pred pragom. Ostalo je pri upanju. Toda druga svetovna vojna, njej sledeča obnova in gospodarsko blagostanje, ki ga je dosegel in ga do neke mere kljub sedanjim gospodarskim težavam svobodni svet še vedno uživa, so položaj spremenili. Komunistični preroški so "padec kapitalizma" morali potisniti dalje v bodočnost.

Povečane stiske v zadnjih dveh letih, zlasti večje težave, ki so nastopile v Italiji in v Veliki Britaniji, so vzbudile pri komunističnih prerokih nove upe. Z novo voljo in vnmemo oznanjajo svoj nauk in pojejo hvalo socializmu, ki "gospodarskih kriz ne pozna".

Vremenski prerok

Delno oblačno z 20% verjetnosti dežja, najvišja temperatura okoli 35 F (30 C).

Novi grobovi

Ivan Brozovich
V tork je umrl 44 let stari Ivan Brozovich s 16205 Arcade Avenue, rojen v Zastanju pri Karlovcu na Hrvaškem, od koder je prišel v ZDA 1. 1960, mož Zore, roj. Skrtic, oče Nade in Nancy, brat Barbare Dudwarski, Petra, Josepha, Johna, Branka in Anike Gorsic (Jug.). Zaposlen je bil kot strojnik pri Towner Corp. in bil član HBZ št. 235. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, ob 10.15, v cerkev sv. Jeroma ob 11., nato na pokopališče Vernih duš.

Frank Scovil
Umrl je Frank Scovil, star 31 let, stanujoč na 1106 E. 72 St., sin pok. Franka in pok. Rose, roj. Maxwell (umrl 11. junija 1975), rojen na Angleškem, od koder je prišel v ZDA 1. 1946, voznik tovornjaka za City of Cleveland, Shade Tree Division, do leta 1973, ko je moral zaradi bolezni delo opustiti. Pokojnik je bil zaročenec Claire Demore, nečak Williamu, Hughie, Robertu, Ruth Novak in Mildred Scovill. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, ob 9., v cerkev sv. Frančiška na E. 71 St. in Superior Avenue ob 10., nato na Kalvarijo.

Rose Lechowicz
V Richmond Heights General bolnišnici je umrla v tork 87 let stara Rose Lechowicz z E. 169 St., roj. na Piljskem, vdova po l. 1962 umrlem možu Leonu, mati Emily Yokules, Frances Lechowicz, Mary, Lechowicz, Agnes Kastelic, Doris Karovic, 10-krat stara mati, 16-krat prastara mati, sestra Anne Lasky (Mich.). Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. jutri, v petek ob 8.30, v cerkev sv. Jeroma, kjer je bila pokojna članica Oltarnega društva in Tretjega reda sv. Frančiška, ob devetih, nato na pokopališče.

Peter P. Sadeckas
Nenadno je umrl 49 let stari Peter Paul Sadeckas, mož Stelle, roj. Bozeglav, sin Petra in Ann, brat Josepha, Edwarda in Rite Johnson. Pogreb bo jutri, v petek, ob 9.30 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na Highland park pokopališče. Na mrtvaškem odru bo danes od 2. pop. do 9. zvečer.

Produkcija v juniju v ZDA nekaj porasla

V juniju je naše gospodarstvo prvič po osmih mesecih upadanja poraslo za 0.4%.

WASHINGTON, D.C. — Industrijska produkcija je tekom osmih mesecev neprestano upadala, v preteklem mesecu pa je porasla za 0.4% in dala nov dokaz opazovalcem, da je gospodarstvo prešlo svojo najnižjo točko in se začelo polagoma zopet dvigati in rasti. Če se bo rast nadaljevala, bo to pomenilo, da je gospodarstvo doseglo svojo najnižjo točko v preteklem maju. Nihče ne pričakuje, da bo rast nagla, kot je bilo naglo upadanje od konca preteklega leta.

Produkcija v industriji, predvsem v potrošniški, ki dela za vsakdanje potrebe, je porasla v juniju za 0.4%, nekaj napredka je bilo tudi v avtomobilski industriji, ki je bila po zastoji najhujše prizadeta. Prodaja avtomobilov je bila v prvih 10 dneh junija največja za vse mesece od preteklega oktobra, četudi je bila še vedno 5% pod ono pred enim letom, ko zastoj še ni bil tako obsežen.

Narodna pisarna za gospodarska raziskavanja v New Yorku je ugotovila, da se je sedanji gospodarski zastoj dejansko začel novembra 1973 in je dosegel dno v letošnjem maju, ko je industrijska produkcija bila za 14.1% manjša kot v novembru 1973. Padec produkcije je po novih podatkih manjši, kot so prejeli sodili in ne dosega 14.3%, kot jih je tekom gospodarskega zastoja v letih 1957-1958.

Hoče trdne marine

WASHINGTON, D.C. — Novi poveljnik Marinskega zbora ZDA gen. Louis H. Wilson je dejal, da hoče imeti trdne, odporne, pa tudi poštene marine, ki se bodo držali reda in discipline.

"Če vidim debelega marina, je to problem zanj in za njegovega poveljujočega častnika," je dejal general, ki sam vsak dan teče dve milj, da ohranja svojo telesno trdnost in čilost.

Gen. L. H. Wilson je dejal, da je nekdanji marin lahko pozabil svojo denarnico na postelji v vojašnici in pričakoval, da jo bo našel tam, ko se bo vrnil. "Sedaj žal ni več tako!"

Abesinski oblastniki ustanavljajo svojo socialistično stranko

ADIS ABEBA, Ab. — Vojaška vlada Abesinije je objavila ustanovitev lastne politične stranke, ki se bo ravnala po "ciljih abesinskega socializma".

To je prva uradna politična stranka v Abesiniji. V času vladanja cesarja Haile Selasija so bile vse politične stranke prepovedane.

Američana ugrabljena od upornih Eritrejev

Dva ameriška civilista s komunikacijske postaje Kagnev pri Asmaru v Eritreji, polavtonomni pokrajini Abesinije, sta bila ugrabljena od gverilcev.

WASHINGTON, D.C. — Dva Američana sta bila odvledena s silo iz mornariškega komunikacijskega središča Kagnev na področju Eritreje v Abesiniji. Steve Campbell in James Harrell sta delala za International Services Co., ki opravlja v Kagnevu posle po naročilu in v dogovoru z vojno mornarico ZDA.

Ugrabila bi jih naj Eritrejska osvobodilna fronta, ena izmed gverilskih uporniških skupin, ki se bojujejo za neodvisnost Eritreje. Postaja v Kagnevu je kakih 7 milj od Asmare, glavnega mesta Eritreje, kjer se običajno zadržuje večina osebja z navedenega komunikacijskega središča v Kagnevu.

Zaradi nameravane gradnje in povečave komunikacijskega središča na otoku Diego Garcia v Indijskem oceanu in novih komunikacijskih satelitov je vojna mornarica ZDA začela poslovanje postaje v Kagnevu omejevati in je na tem, da to postajo v bližnji bodočnosti ukine.

Arabci pripravljajo propagandno ofenzivo

TUNIS, Tun. — Arabska liga je tu nedavno končala posvete svojega informativnega odbora, na katerih so pretresali in odobrili načrt za obsežno propagandno ofenzivo za arabsko stališče v sporu z Izraelom.

Udeleženci so sklenili, da bodo uporabili vsa "razpoložljiva sredstva" za to ofenzivo v ZDA, v Evropi in drugod.

EGIPT NE BO PODALJŠAL ČETAM ZN ČUVANJA MIRU

Egipt je poslal Združenim narodom sporočilo, da ne bo pristal na podaljšanje čuvanja miru četam ZN na Sinaju, če ZN ne bodo poskrbeli za nagli umik Izraela.

KAIRO, Egipt. — Zunanji minister Ismail Fahmy je poslal glavnemu tajniku ZN K. Waldheimu sporočilo, da Egipt ne bo pristal na nadaljevanje varovanja miru na Sinaju ob črti premirja med Egiptom in Izraelom, če ne bo Varnostni svet nastopil za hitrejši umik Izraela z zasedenega arabskega ozemlja. Sedanja doba poteče 24. julija.

V Egiptu nepotrpežljivi

V Egiptu so postali nestrpni, ko je predsednik izraelske vlade Rabin izjavil, da se sedanja pogajanja o novem delnem umiku Izraela z zahodnega Sinaja utegnejo vleči "še mesece", ker se ne vrše neposredno, ampak po posredovanju ZDA. Egipčanski nastop je nekoliko iznenadil, ker je le nekaj pred njim prišla vest, da razgovori med Izraelom in Egiptom ugodno napredujejo in da so tik pred koncem. Kissinger naj bi predvidoma imel namen oditi 10. avgusta na Srednji vzhod in pripraviti vse potrebno za podpis novega dogovora.

V državnem tajništvu v Washingtonu mislijo, da čete Združenih narodov lahko ostanejo na svojih položajih na Sinaju tudi, če Egipt uradno ne podaljša zadevnega dovoljenja. Dovolj je že, da ne zahteva naravnost njihovega umika.

Egiptski korak "skrajno nesrečen"

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik dr. H. Kissinger je včeraj na tiskovni konferenci v Milwaukee dejal, da je egiptsko sporočilo Združenim narodom "skrajno nesrečno" in da hudo zapleta in otežuje ameriški napor za doseg egiptsko-izraelskega dogovora. Povedal je, da ZDA tega niso pričakovale. Zunanji minister Egipta Ismail Fahmy je poslal pismo K. Waldheimu v tork zvečer. Njegovo besedilo je v marsičem možno različno razlagati in pušča tako več možnosti. Glavni tajnik ZN Kurt Waldheim je kljub temu označil položaj za težaven in je napovedal sklicanje Varnostnega sveta ZN.

Rabin odgovoril mirno

Predsednik izraelske vlade Yitzhak Rabin je včeraj v parlamentu na egiptski korak odgovoril umirjeno in zadržano. Posvaril je Egipt, da je določilo o četah ZN del prvotnega dogovora in z odpovedjo enega dela propade celoten dogovor.

Posebej je poudaril Rabin, da egiptski korak ne služi stvari miru in iskanju sporazuma z Izraelom.

Kissinger še vedno upa

Državni tajnik Kissinger še vedno verjame v možnost dosege sporazuma, "če se bodo vsi zavedali, da bodo posledice morebitnega neuspeha pogajanj veliko večje od vseh težav pri sedanjih razgovorih".

Egiptski nastop kaže, kako težavna so pogajanja, kako nepredvidljivi sta obe se pogajajoči strani, ko morata stalno gledati na vse mogoče ozire in okoliščine. To velja za Egipt, ki ne more mimo stališče ostalih arabskih držav, pa tudi za Izrael, kjer mora vlada stalno vpoštevati javno mnenje in stališča politične opozicije.

Fantič v New Yorku požigal za plačilo!

V treh letih je kakih 15 let stari fantič podtaknil od 40 do 50 požarov v delu New Yorka Bronx.

NEW YORK, N.Y. — Oblasti so po daljšem raziskavanju odkrile, da je 15 let stari fantič podtaknil v zadnjih treh letih do 50 požarov v zapuščenih hišah Bronx po naročilu in večkrat proti plačilu, ki ni bilo večje kot \$3! V razgovoru z gasilci in zastopniki NYT je fant povedal, da so ga najeli in plačali ljudje, ki pobirajo iz pogorelih hiš vodovodne cevi in kovinsko opremo ter njene dele, ki so uporabni.

"Jaz nisem tega delal za zabavo," je dejal fantič, "jaz sem bil za to najet!"

"Če bi kdo živel v hiši," je dodal, "bi tega ne storil. V stanovanju bi bili lahko dojenčki."

V zadnjih 8 tednih so v tem delu New York Cityja prišli 124 oseb, med njimi omenjena, ko so postajali požari vedno številnejši. Nad polovico prijetih je starih izpod 16 let in jih zato ni mogoče obtožiti zločinstva kot odrasle.

Portugalska utegne poslati nove čete miril nemirno Angolo

LIZBONA, Port. — Portugalska ima v Angoli v Afriki okoli 24.000 svojih vojakov, ko se Angola pripravlja na neodvisnost, ki bi ji naj bila podeljena 11. novembra letos.

Kljub posredovanju Kenije je prišlo pretekli teden do novih obsežnih bojov med dvema glavnima oboroženima skupinama. Levičarsko "Ljudsko gibanje" je postalo skoraj popoln gospodar položaja v glavnem mestu Luandi, zmernejše, ki je v prijateljskih stikih s sosednjo državo Zaire, pa se baje pri-

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo Naš dom št. 50 ADZ ima v nedeljo, 20. julija, ob dveh popoldne sejo v SND na 5050 Stanley Avenue, Maple Heights.

Tajnica v bolnišnici — Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ je morala v bolnišnico in prosi članstvo društva, da se v njeni odsotnosti obrača v društvenih zadevah na predsednico Marjanco Kuhar, EN 1-4136 ali pa na blagajničarko Frances Macerol, EX 1-4126. Vsem se priporoča v molitev.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Sovjetska zveza je kupila 2 milijona ton pšenice in pričakujejo, da bodo temu nakupu sledili novi. Poljedelski tajnik E. Butz je namreč izjavil, da je suša precej prizadela ZSSR in da bo ta letos kupila na tujem okoli 10 milijonov ton žita.

WASHINGTON, D.C. — Senat je včeraj izglasoval zakonski predlog, ki znižuje ceno "novemu olju" v ZDA. Predsednik Ford je odločil predlogu odreči podpis, če bo končno odobren v Kongresu.

HOUSTON, Tex. — Kozmonavta Leonov in Kubasov sta popravila barvno televizijsko snemalno kamero v Sojuzu, astronaut Brandt pa je spravil v red napravo za povezavo Apolla s Sojuzom danes popoldne ob 12.15, ko bosta obe vesoljski ladji okoli 140 milj nad Zahodno Nemčijo. Doslej je program skupnega poleta Apollo-Sojuz potekal z nekaj manjšimi motnjami v redu in ne pričakujejo nobenih novih ovir za povezavo.

MILWAUKEE, Wis. — Državni tajnik Kissinger je na tiskovni konferenci tu včeraj trdil, da bojevitost stališča pisatelja A. Solženicina, ki ga kot pisatelja visoko ceni, predstavljajo nevarnost za svetovni mir. Zato je predsedniku Fordu svetoval, da ga naj ne sprejme. Predsednik se je po prvotni odločitvi sprejema premislil in bi bil A. Solženicina voljan sprejeti, če bi bilo temu na tem, kot je dejal predsednikov tiskovni tajnik R. Nessen v tork.

KAIRO, Egipt. — Sem je prišel na petndnevni obisk savdski kralj Kaled, da nudi podporo Egiptu v odločilnem trenutku pogajanj z Izraelom o novem delnem umiku tega s Sinaja.

OTTAWA, Kan. — Minister za energijo Macdonald je objavil, da bo Kanada zmanjšala izvoz naravnega plina v ZDA, ko ga je začelo primanjkovati in bo omejila njegovo uporabo tudi doma.

LIZBONA, Port. — Ljudska demokratska stranka je danes stopila iz vlade, ko je ta odklonila njene zahteve.

WASHINGTON, D.C. — Pogajanja med železničarji in železniškimi družbami so nekaj napredovala in obstoji upanje, da v ponedeljek ne bo prišlo do štrajka.

pravila, da se s silo vrne v Luando.

Položaj se je tako zaostрил, da vlada v Lizboni resno preudarja, ali ne bi poslala v Angolo novih čet, da bi bila sposobna vzdrževati mir in red, dokler Angola ne postane neodvisna.

NA PORTUGALSKEM SE POSTOPOMA UVELJAVLJA "DRUGA OBLAST"

Ko je leta 1917 zmagała v Rusiji boljševiška revolucija, je Lenin priobčil v listu "Pravda" članek, ki je postal znamenit zato, ker je povedal, kako naj bi v bodoče komunizem prišel na oblast tam, kjer je še nima v roki.

Poleg redne oblasti (tj. sodstvo, uprava, politične stranke in delavska združenja) naj se vzporedno ustanavlja jo sveti delavcev, kmetov in vojakov, po katerih naj pride spontano do izraza "ljudska volja". To je tako imenovana "druga oblast", ki naj ob primernem trenutku nadomesti prvo, redno in postane v socialistični družbi edina oblast.

V Rusiji so res ti "sovjeti" (sveti) uspešno delovali. Z nasiljem, zasledovanjem, ohranitvijo prometa so dosegli, da je "prva oblast" postala nemočna in se končno drugi uklonila. Tako je na-

stopila diktatura proletariata.

Po letu 1968 prihaja sistem "druge oblasti" spet v modo. Z njim so najprej poizkusili v Čilu po prihodu Allendeja na površje. Allendejeva oblast je bila gotovo zakonita, a kaj kmalu se je ob njej pojavila "druga oblast". MIR (Movimiento izquierdista revolucionario — Levičarsko revolucionarno gibanje) je začelo na svojo roko, mimo zakonite vlade, izvajati svojo oblast. Začelo se so svojevoljne zasedbe tovarn, zemlja se je začela deliti med kolone brez sodnega odloka, lastniki so bili pregnani iz hiš, "prva oblast" pa je to mirno gledala. Morda bi bil Allende še vedno na oblasti, če ne bi bil popustil do MIR-a. Njegovo nasilje je rodilo odpor — na oblast so prišli konservativni vojak.

Isto se sedaj dogaja na Portugalskem. Tudi tam je ved-

no več pojavov "druge oblasti". Komunistično usmerjeni delavci so na svojo roko zasedli prostore socialističnega lista "Republica" in izgnali prave lastnike. Vojaška oblast to trpi in še danes list ni bil vrnjen zakonitim lastnikom.

Tudi katoliško radijsko postajo "Renascença" je zasedla peščica komunističnih uslužbencev in ne dovoli, da bi se po njej oddajal verski program, češ da to služi interesom kapitalizma. In spet ni vojaška vlada marala vrniti postaje zakonitim lastnikom. Pomagala si je z izjavo, da itak namerava razliti vsa sredstva javnega obveščanja in da zato vrnitev postaje ne pride v poštev.

Tako je svet vojaških sil pred izvršenimi dejstvi "druge oblasti" vedno bolj nemočen. Kam bo to pripeljalo, ni

težko predvideti. Ali se bodo nekega dne komunisti — kljub temu, da so manjšina — oblasti polastili, ali pa bo akcija rodila reakcijo in Portugalska bo dobila vojaški režim čilskega tipa.

Vodja portugalske komunistične partije Cunhal je dal nedavno značilno izjavo: "Mi se zakonov ne držimo, mi jih diktiramo."

Vojaštvo na Portugalskem za enkrat podpira komuniste in je z njimi v tihih zavezništvu in sodelovanju. Demokratična večina Portugalcev ni pripravljena mirno sprejeti diktature proletariata. To posebno jasno poudarjajo socialisti, pa tudi ljudski demokrati, stranki, ki sta pri volitvah v ustavodajno skupščino v letošnjem aprilu dobili skupno nad dve tretjini vseh glasov.

K. G.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States: \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months

Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 108 Thursday, July 17, 1975

Strah je močnejši od poguma

II.

Reismuellerjev članek doma ni mogel ostati brez odgovora. Še manj pa članek Boella, ki je v svetovnem merilu nedvomno pomembna literarna avtoriteta. Razjezil se je sam Josip Vidmar, prvi predsednik OF in sedaj predsednik Akademije znanosti in umetnosti. V ljubljanskem Delu je 7. junija objavil "Odprto pismo gospodoma H. Boellu in J. G. Reismuellerju."

"Afera Kocbek" je stopila v evropsko časopisje, pa na vse drugačni gladini, kot bi zaslužila. Saj je srčika Kocbekovega intervjuja pokol domobrancev, ki ga načenja na partizanski strani, pa se o tem tako malo govori v tej debati "na vrhovih". Boell samo omenja, da je "pozneje Kocbek slišal o pokolu", kaj pa je rekel o njem, kar bi bilo važno za nemško in svetovno občinstvo, pa ni natančneje povedal. Pač pa je našel mesto, da je visoko precenjeval pomen Kocbeka v evropskem in slovenskem svetu in je tudi sicer zašel v razne netočnosti. Namen pisanju je bil očitno samo, rešiti Kocbeka pred novimi nepravilnostmi in dobiti naklonjenost Tita zanj, preden bi postalo prepozno. Moledovanje za milost za pesnika, preden pade v roke "klavcem in volkovom".

Na ta očite "krutosti in nehumanizma" pa je skočil pokoncu Vidmar, užaljeno in ježno, in govoril spet o vsem drugem, samo o tej krutosti in nehumanosti ne, ki se očita njegovi OF. Omenja malenkostne neresnice v Boellovi obrambi; preide očitke, zakaj so ovirali Kocbekovo svetovno poznanje, popravlja pa Boellovo precejšnje pomenje Kocbekovega pomena in podaja značilno karakterizacijo Kocbeka samega, kakor ga je mogel dobiti spoznati v časih skupnega partizanskega "hajdukovanja". Govori pa v slogu, kot bi se ne spodobilo predsedniku Akademije in maha po malenkostih, ki so brez pomena, gre pa molče mimo najvažnejšega, na kar bi on kot bivši predsednik OF moral dati odgovor.

Na očitano "krutost" pri pokolu domobrancev bi moral odgovoriti, naj si bi ga skušal opravičevati, kot Fajfar, ali pa priznati, kar bi bilo junaško in predsednika Akademije in OF vredno! To odprto pismo je samo pesek v oči, da bo ostalo zaprto to, kar edino naj bi bilo vredno razgledati pred svetom: mesarsko klanje in trganje volkov! Nato tudi cinizem: Namesto odgovora — užaljenost, kar je najbolj poceni izgovor za — molk. Toda ta molk vpije do neba tudi o krivdi Vidmarjevi, ki je po tem navečjem zločinu v slovenski zgodovini šele stopil v Komunistično partijo (l. 1948) ter s tem potrdil tudi svoje soglasje z očitano mu "krutostjo in nehumanizmom". Tako je!

Morda bo ta Boellova intervencija pri maršalu Titu in to poudarjenje "pisateljske svobode" od strani Vidmarja rešilo Kocbeka raznih "nevšečnosti", morda celo "drugega preganjanja". Ni pa ta debata na "vrhovih" odkrila ne rešila in ne razjasnila grozne, do dna resnične moritve leta 1945, ki ni dovolj predstavil Boell svet, a jo skuša užaljeno zamolčati Vidmar, dočim Kocbek čaka manj v pogumu — ko sodimo iz najetja tujih advokatov — kot pa v strahu priznava cele resnice, ki jo je on dozdaj priznal samo na pol in še to jecljaje — na račun drugih...

Še vedno je strah močnejši kot pogum.

Vsi, ki so se doma v SR Sloveniji oglasili k zadevi Kocbek, so se trudili, da bi se izognili jedru vprašanja, namreč pokolu samemu, njegovi izredni krutosti in nečlovečnosti ter vzroku zanj. Iz privatnih razgovorov in izjav je znano, da sta bila pokolu vzrok **strašno sovraštvo in fanatizem komunistov** po prevladi v državlanski vojni in zmagi komunistične revolucije, ko se jim ni posrečilo premagati nasprotnikov v odprtem boju, ampak so jih dobili v svojo oblast s prevaro razorožene, ter **strah**, da ne bi zahodne sile nasprotnike komunizma na Slovenskem poskusile uporabiti proti komunistični vladi v SR Sloveniji, ko so bile v odprtem sporu z Jugoslavijo zaradi Trsta.

Namesto da bi povedali resnico, označujejo vse one, ki resnico oznanjajo in za njo pričajo, za sovražnike sedanje Jugoslavije, njene politike neuvrčenosti in njenega socialnega sistema samoupravljanja. Ni potreba posebej ugotavljati, da to nima nobenega opravka z dogodki pred 30 leti.

Kocbekova razkritje postavlja trditve in zagotovila komunistov v Jugoslaviji o človekoljubju, spoštovanju osebnosti, svobodi in celo o samoupravljanju v popolnoma drugačno luč. Mladi rod, ki je ob 30-letnici konca vojne spoznal vso kruto resnico o svojih vodnikih in "narodnih herojih", je ob njej razumljivo močno razočaran in prizadet. Maske so padle z obrazov in pošteni, stari in mladi, se branijo stikov z morilci...

BESEDA IZ NARODA

Belokranjci zopet vabijo

CLEVELAND, O. — Naš piknik bo v nedeljo, 20. julija 1975, na Slovenski pristavi v Genevi. Kosilo bodo pričeli deliti ob 12. uri. Imeli bomo svinjino in jag-nje, pečeno na ražnju, poleg drugih stvari, kakor so klobase, hrenovke, polpete ali hamburgerji in seveda pecivo. 'Bara' bo tudi odprta, da ne bo kdo trpel žeje.

Naš piknik ima letos zelo važen pomen. Del dobička bo šel v pomoč naši radio-oddaji, ki jo zvesto vodita že vrsto let dr. Milan in Barbara Pavlovčič. Iz raznih virov nam je znano, da se radio oddaja težko prebija skozi finančne probleme. Sploh si ne moremo predstavljati, kaj bi bilo, ko bi utihnila. Kdo bi oglašal vse prireditve, predvaljal pesmi in melodije iz lepe Slovenije, kdo bi nam prinašal vsakodnevne novice ob večerih v naše domove? Ali si morete predstavljati, koliko dela in požrtvovalnosti je samo v eni uri slovenske radio oddaje? Ga. Barbara in g. Milan morata presedeti ure in ure, da pripravita program. Treba je prečitati časopise, slovenske, angleške in tudi druge, da nam lahko poročata novice iz sveta in iz naše domovine. Mi presedimo čas pred televizijo in ga zapravljamo na drug način, ko onadva delata ure in ure, da nas zabavata in razveselita preko valov WX-EN. Torej, dragi rojaki, odzovite se vabilu na naš piknik v čim večjem številu! Če bo dobiček večji, bo tudi darilo radijski oddaji večje!

Ob tej priliki naj se že sedaj zahvalimo g. Milanu Pavlovčiču za podarjeno nam lepo, novo belokranjsko pesem "Vabi vas belokranjska deklica". Seveda: najlepša hvala za tako prisrčno oglaševanje za našo veselico, ki bo v nedeljo! Enako gre tudi za hvala Ameriški Domovini za vse objavljene članke in novice, kar se tiče našega kluba in nas Belokranjcev.

Se enkrat Vas lepo vabimo, pridite na naš piknik. Veseli bomo vašega obiska! S toplim pozdravom in na svidenje v nedeljo!

Odbor

Poroka slovenskega para

CLEVELAND, O. — Dne 5. julija 1975 sta se poročila Sandra Freeland in Regina Lekan, sin Annie in Johna Lekana iz Parme, O. Poroka je bila v Little Falls, N.Y. Cerkvene obrede sta opravila duhovnik Joe McDonald in Joseph Lekan iz Clevelanda (stric).

Zenin je vnuk znane rojakinje g. Anne Jesenko iz Clevelanda. Čestitamo in želimo obilo sreče!

S. P.

Društvo sv. Ane št. 4

Cleveland, O. — Na našem Izletniškem središču v Leroyju se vrstijo pikniki vsako nedeljo. Za našega je rezerviran 20. julij. To bo za 64. obletnico društva in bo na razpolago okusna hrana, pijača, pa tudi postrežba bo, odlična, kot je znana vedno na naših piknikih.

Na razpolago bodo posebne denarne in druge nagrade, Ed Buehner pa nam bi igral poskočne in vesele polke ter tudi prijetno zabajajoče valčke. Mar ne bi bilo škoda, če bi zamudili to veselo prireditev in veselo družbo na njej zbrano?

Dobili smo nova člana, Edwarda Kovaca v mladinski oddeli, Williama Scotta Predana pa v odrasli.

Starostnemu domu na Neff Road smo poslale novo darilo.

Prihodnja seja društva bo 9. julija. Tedaj na svidenje!

Fran

Po romanju

EUCLID, O. — Z nami je že leta običaj: da se v prvih dneh julija clevelandska skupina udeleži romanja na Ameriške Brezje. Tako pred posnetkom podobe Marije Pomagaj z Brezji, ki nam je nadomestek za originalno v rodni — nadomestilo v tuji zemlji. Z organiziranjem in pripravo je bilo veliko posla in težav. Vsa ta "teža dneva in vročina" je padla na organizatorja Johna Petriča. Hvala mu!

Vemo, leto za letom se krog stalnih udeležencev zožuje, premnogi so že priromali do konca zemске poti. Kot vsako leto je bila težava dobiti romarje za dva avtobusa, na koncu, ko pa ni bilo več rezerviranih sedežev, pa so se priglasiili novi, ki jih več ni bilo mogoče sprejeti.

Letos sta z nami romala dva duhovnika od fare Marije Vnebovzete, rev. dr. Pavel Krajnik in zlatomašnik rev. Leon Kristanc, ki je iz Stocktona, Calif. V Cleveland je prišel, da je 22. junija pri Sv. Vidu obhajal zlatomašniški jubilej.

S par nedostatkmi smo se srečali: no pripeljali do cilja. Med seboj (v busu, ki sem se jaz peljal) smo imeli znanega učitelja harmonikarjev Rudija Kneza, ki je s harmoniko dajal pobudo petju. Fr. Kristanc je molil naprej rožni venec, ki je še po naši stari navadi pri vsaki "Zdravi Mariji" ponovil in premišljeval skrivnosti. Dodal je "desetko" za duše v vica. Pozneje nam je predložil — ko se je njih priprošnji priporočal — kako je bil čudovito uslišan. Reš zanimiv slučaj! — Odpeli smo lavretanske litanije, potem sta pa oba duhovnika spremenila, da sta odšla vsak v drugi bus, da bodo tudi oni imeli njuno navzočnost.

Po našem času smo nekako ob pol treh dospeli na cilj. Pred Baragovim domom smo srečali naše stare znanke, očete franciskane. Ko smo se uredili v naših sobah, smo odšli na "dinner". Spored je bil kot navadno vsako leto. Ob 3h spovedovanje, ob 5h križev pot, ob 6h večerja, ob 8h sv. maša in procesija k lurski votlini k lučkam.

Cerkvica Marije Pomagaj se je napolnila. Večerno sv. mašo s somaševanjem so opravili p. Atanazij Lovrenčič OFM, rev. Leon Kristanc, rev. dr. Pavel Krajnik in rev. Aloysius Hribšek. Lep govor p. Atanazija je dal snov, kako naj današnje prepihe novotarij ocenjujemo, da bomo ostali zvesti veri. Upam, da so besede padle na rodovitna tla in bodo nam dale odmev v življenju. Vselej me prevzame, kako lepo soglasno molimo s to skupino, ki je pri Mariji Pomagaj zbrana. Rudi Knez je pa na koru s harmonijom spremljal naše petje, ko smo res molili in peli iz srca. Naše oči pa so upirale pogled v podobo Marije Pomagaj in ji v zaupni prošnji izročali naše težave in probleme. Vsa skupina je prejela sv. obhajilo.

Zmračilo se je, začela se je procesija z lučkami; moleč sv. rožni venec smo se bližali okrog replike Blejskega jezera k lurski votlini, kjer smo odpeli lavretanske litanije. Tako smo zaključili prvi dan in odšli k poskočnemu staršem gospoda Jeraša, ki sta oba že v večnosti in se jima zahvalila, da sta dala sveti Cerkvi tako odličnega duhovnika.

V presenečenje vseh, posebej č. g. Jeraša, je nato prečital poseben telegram sv. očeta, v katerem se sv. oče zahvaljuje č. g. Jeraša za njegovo neumorno delo v vinogradu Gospodovem in samo v Jugoslaviji, pač pa tudi

Ob 8. uri smo imeli dober zajtrk. Pri vsakem obedu nas je Fr. Kristanc spravil v dobro voljo z ribniškimi dovtipi. Nebo se je zjasnilo, tako smo nekateri šli pogledat še v "Alvernia Manor", kjer oskrbujejo dom slovenske šolske sestre (Sisters of St. Francis). Tam smo pozdravili med drugimi znano pisateljico, sodelavko Ameriške Domovine, č. s. Lavoslavo, ki se je nam pridružila na povratku v Cleveland.

Pred sv. mašo ob 11. uri pri lurski votlini smo se zvrstili pri Prekmurškem križu, moleč rožni venec smo obiskali pokopališče, kjer počiva škof Gregorij Rožman in ostali pionirji, ki so slovenskemu katoličanstvu v Ameriki dali svoj odtis... Posebej v molitvi smo se spomnili še vseh žrtv vojne in revolucije. V kratkem govoru nam je p. Fortunat Zorman OFM priključal v spomin njih žrtve.

G. Janez Ovsenik se je v kratkem govoru še posebej spomnil škofa Rožmana. Deklice in fanti v narodnih nošah so položili rdeče nagelje na škofov grob. Pevski zbor je njim v spomin zapel občuteno dve pesmi. Zapustivši pokopališče, nadaljujemo rožni venec, smo se bližali proti oltarju, ko je s somaševanjem p. Fortunata, rev. Hribška in rev. dr. Krajnika bil glavni celebrant rev. Leon Kristanc (zlatomašnik). Pevski zbor fare sv. štefana v Chicagu s pevovodjem dr. Fischingerjem, je pel med božjo službo. P. Fortunat OFM nam je po osnutku evangelija v jednatih besedah dajal pogoje za mir. Veliko ljudi je prišlo k tej sv. maši, tako da je vzelo precej časa, ko smo med obhajilom peli lavretanske litanije — pa so obhajali trije duhovniki — da smo odpeli vse litanije. Takoj po sv. maši smo imeli kosilo. Ker je omejitvev brzine na cesti 55 milj, smo se kinalu odpravili domov. V našem busu je bilo dosti dobre volje in petja, ko nas je s harmoniko zabaval Rudi Knez, pa Janac Prosen s svojim petjem, kateremu smo se vsi pridružili. Okrog polnoči smo srečno prišli domov z željo, da bi v nas ostalo, kar smo duhovno doživeli na tem romanju.

Tudi če smo tu pa tam srečali kakke neprijetnosti, ki se jim nismo mogli izogniti, upam, da je vsak doživel nekaj tega, kar sem sam občutil. Naj bo za vse: Za vašo solidarnost, potrpljenje, složnost iskrena hvala. Predvsem pa hvala Mr. Johnu Petriču za vse delo in trud, ki ga je v to romanje vložil. Tako hvala o. franciskanom v Lemontu za gostoljubje, znanec in prijatelj, s katerimi smo se tam srečali, pa spomin in lep pozdrav!

M. T.

Sv. oče poslal brzojavko zlatomašniku F. Jeraši

FWLER, Kans. — 29. junij je bil za č. g. Franceta Jeraša res poseben dan v njegovem življenju. Obhajal je namreč 50-letnico mašniškega posvečenja. Kako je gospod priljubljen v škofiji, se je ta dan jasno pokazalo. Škofijski duhovniki so mu priredili čudovito lepo "surprise party". Gospod ni prav nič vedel o tem in ob 5. popoldne so se duhovniki iz vse škofije zbrali v farni dvorani v Fowlerju pod vodstvom škofa Marion Forta iz Dodge Cityja in mu pripravili sijajen banket. Med banketom je škof naredil posebno napitnico staršem gospoda Jeraša, ki sta oba že v večnosti in se jima zahvalila, da sta dala sveti Cerkvi tako odličnega duhovnika.

V presenečenje vseh, posebej č. g. Jeraša, je nato prečital poseben telegram sv. očeta, v katerem se sv. oče zahvaljuje č. g. Jeraša za njegovo neumorno delo v vinogradu Gospodovem in samo v Jugoslaviji, pač pa tudi

v Ameriki, mu želi ves božji blagoslov in še mnogo srečnih let v življenju. Nato mu podeljuje svoj apostolski blagoslov. Poleg sv. očeta mu pošilja svdjetke tudi sekretar Vatikanske države kardinal Jean Villet.

Seveda je bilo vse to za č. g. Jeraša veliko presenečenje, pa zelo zaslužno.

Č. g. Ivan Lavrih je v svojem govoru poudaril dejstvo, da je bil č. g. Jeraša samo duhovnik, popolnoma predan Kristusu in njegovi Cerkvi. Ko je na dan svojega posvečenja rekel: Adsum — Tukaj sem, Gospod, ni nikdar imel nobene "identity crisis", ki je tako moderna za mnoge sodobne duhovnike in sestre. V resnici je samo izgovor, ker pač hočejo najprej služiti sebi, nato šele Kristusu in Cerkvi. Tudi Peter in Pavel — dan posvečenja č. g. Jeraša — čeprav sta bila popolnoma različne osebnosti, nista imela nobene "identity crisis". Ko sta rekla Gospodu svoj "Adsum". Tako je 50-letnica mašništva č. g. Jeraša v prvi vrsti proslava pravega Kristusovega duhovništva.

Č. g. Jeraša je nato v lepem govoru povedal nekaj zgodb iz svojega življenja, posebno iz časa komunistične revolucije v domovini in se vsem navzočim prisrčno zahvalil za prelepo snidenje in počastitev duhovništva. Lepa proslava mu bo gotovo ostala v neizbrisnem spominu. Se mnogo srečnih in zdravih let v zasluženem pokoju!

J. L.

Sveta Trojica v Slov. goricah

(Tretja nabirka)

CICERO, Ill. — Klic za pomoč pri popravilu cerkve ni bil zaman. Darovalci so se javljali nepričakovano. Dopis prekmurške rojakinje Mrs. Gizele Hozian v AS je imel lep uspeh. Med današnjimi darovalci jih je mnogo iz Prekmurja. Danes objavljam imena že iz tretje nabirke. Tisti, ki nimajo radi, ko vidijo svoje ime natisnjeno, naj mi oprostijo. Hvaležnost Prekmurcem naj izrazim s stavki, katere sem bral v njihovem kalendarju Stopinje za l. 1975. Kažejo nam vsem Slovincem svojo znanost in občudovane vernost, ki imajo svoj izvor v veri njihovih očetov in starih očetov. Dr. Fran Kovačič je l. 1893 takole napisal:

"Našemu narodu je vobče globoko vsajeno v srce versko čustvo, vendar bi skoro prisojil Prekmurcu prvo mesto... vere mu ne more nič izruvat iz srca. Ako doma ne najde dovolj dušne hrane, pa gre dalje. Prekmurškega romarja najdeš na vseh božjih potih daleč naokrog - med temi pri Sv. Trojici v Slov. Goricah. V svojem rojstnem kraju (Veržej) sem imel večkrat priložnost opazovati celo trumo prekmurških romarjev. Ni bilo videti med njimi mnogo lahkomišljene mladine. Romarji se resnobno može in žene, kateri gredo na božjo pot iz prave pobožnosti. Gredo najraje peš. Mežje imajo breguše, suknjo, čevlje na rami, na hrbtu pa hleb kruha in še kaj drugega. Žive skoraj ob samem kruhu, hodijo bos, popejo Marijine pesmi ali pa molijo rožni venec."

\$100. — Miss Agnes in Miss Grace Gaspar, Conn., nekdanje romarice k Sv. Trojici
\$50 — Mr. in Mrs. Anton Suta, Cicero
\$20 — Mr. in Mrs. Ernest Majhenič, Milwaukee
\$10 — Mr. in Mrs. Toni Strmšek, Milwaukee; Miss Pepca Beričič, Joliet; Miss Marija Jeretina, Joliet; Mrs. Marija Rebrica, Chicago; Mr. in Mrs. Steve Celec, Bethlehem, Pa.; Mr. in Mrs. J. Springer, Chicago; Mr. in Mrs. Kerenc, Cleveland;

\$5 — Mr. in Mrs. Joseph Bojlo, Conn.; Mr. in Mrs. Ciril Kastelic, Chic.; Mr. Frank Kr-

melj, Chicago; Mr. in Mrs. Jerom Soukal, Chicago; Mrs. Hellen Balazic, Chicago; Neimenovana, Mrs. Verona Kraner, Mrs. Julka Flood, Milwaukee; Mrs. Cili Remec, Milwaukee; Mr. in Mrs. L. Kolman, Milwaukee, prijateljica od Mrs. G. Hozian; Mr. in Mrs. Karel Horvat, Chicago; Mr. in Mrs. C. Kuhar, Pa.; Neimenovana, Canada;

\$2 — Mr. in Mrs. Jack Petrich, Chicago;

\$1 — Neimenovan J. G. Vsem darovalcem iskren: Bog povrni!

Anton Suta

Jugoslavija 'vedno' na strani Varšavske zveze

Čuškoslovaški general naveda Titove izjave o tem, da Jugoslavija "ve, kje je je njeno mesto, ko gre za socializem".

GRAZ, Avstr. — "Kleine Zeitung" je prinesla nedavno poročilo iz Beograda, v katerem pravi, da je v diplomatskih krogih vzbudil precej pozornosti članek v glasilu "Narodne armade", v katerem je rečeno, da se bo SFR Jugoslavija v slučaju oboroženega spopada med Zahodom in Vzhodom borila na strani Vzhoda.

Članek navaja izjavo predsednika Broza-Tita, ki jo je dal jeseni 1973 neki čuškoslovaški partijski in vladni delegaciji, ko je bila na obisku pri njem v Jugoslaviji. Izjava je navedena v članku čuškoslovaškega generala Vaclava Horačka, napisanem za 30-letnico zmage nad fašizmom.

Tito naj bi bil tedaj dejal: "Mi uradno nismo v Varšavski zvezi, toda, če gre za socializem in komunizem, za delavski razred, mi dobro vemo, kje je naše mesto. Želimo, da nikdar ne sumite v to, kje se bomo tedaj nahajali. Naši cilji so skupni z vašimi in s Sovjetsko zvezo."

Glavni urednik verskega lista "Glas koncila" v Zagrebu obsojen v ječo

ZAGREB, Hr. — Vrhovno sodišče SR Hrvatske je odklonilo pritožbo glavnega urednika verskega lista "Glas koncila" Zivka Kustica proti obsodbi na temelju člena 292a kazenskega zakonika za 15 mesecev do 2 let pogojnega zapora in na prepoved pisanja in objavljanja vseh sestavkov v listih za dobo enega leta.

Okrožno sodišče ga je junija 1973 v Zagrebu oprostito, a se je javni tožilec pritožil in višje sodišče ga je nato obsodilo, ker da je 22. novembra 1972 govoril v Vinkovcih na proslavi sv. Poliana, kako so bili pred 700 leti pravični in nepravilni zakoni ter da se je sv. Polion vedno držal le pravičnih in pozival k temu tudi vse druge. Ko je stopal na grmado, je sv. Polion dejal poganskemu sodniku, ki ga je obsodil na smrt, da "sodba pripada samo Bogu".

Z. Kustič naj bi bil s tem govorom "slabil zaupanje državljanov v državne organe in zakone", je trdila obtožnica, na temelju katere je bil obsojen.

Letošnja želja: podmornica

Za 103. rojstni dan se je Angležu Jimu Chapmanu izpolnila želja, da bi si ogledal notranjost podmornice. Britanska mornarica ga je povabila v eno izmed njih.

Ob prejšnjih rojstnih dnevih so enemu najstarejših Britancev izpolnili že več želja: za stoletnico je sedel za krmilom dirkalnega avtomobila, potem je letel z balonom, nastopil pa je tudi pred televizijsko kamerom.

Prva knjižnica

NEW YORK, N.Y. — Prva javna knjižnica v tem mestu je bila odprta leta 1697.

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

Chicago, Ill. — (LX.) Ozračje v Ljubljani je zadnje mesece leta 1945 postajalo vedno bolj napeto. Tudi na Taboru so nam govorili: "Morali se bomo začasno umakniti, vsaj za 14 dni". Že za proglasitev slovenske države na Taboru 3. maja sem slekel uniformo. Sklenil sem, šel bom skupnemu domobranskemu odhodu. Kaj se je zgodilo z njimi, ne vem. Bilo je 6. maja, ko sem oprtal nahrbtnik in vzel kovček v roke in se napotil v neznano. Le škoda, da nisem vzel seboj svojega dnevnika. Devet zvezkov jih je bilo. Kaj se je zgodilo z njimi in z mojo knjižnico, ne vem. Ko sem tako otovorjen pešal proti kolodvoru po Miklošičevi cesti sem srečal prelata dr. Lukmana. Začudil se je, ko me je videl. "Za božjo voljo, kam pa Vi?" Grem, da ne padem v roke komunistom," sem mu odgovoril. "Saj ne bo tako hudo", mi je odvrnil. "Skrijte se kam za nekaj dni. Ko se bodo izdijali, bo vse dobro". Gospod prelata, ne verjamem v komunistične obljube. Spomnite se me v molitvi", pa sem odšel naprej. Kmalu potem sem nepričakovano srečal bivšega člana Fant. Odseka iz Maribora, Zorko Gašpersiča. Bil je lepo oblečen. Nikdar ga preje nisem videl v Ljubljani. "Ja, Mirko, zakaj greš? Tebi se vendar ne bo nič hudega zgodilo", me je nagovoril. "Veš, Zorko, večkrat smo pri predavanjih govorili o komunizmu. Nič ni boljši od nacizma. Hudo ostani", me je skušal zadržati. "Ne bom. Upam, da boš tudi Ti spoznal kaj je rdeča pravica" in sem šel na kolodvor. Vlak je bil natrpan. Vendar sem našel skromen kotiček. Okrog 5. popoldne 6. maja je vlak odpeljal proti Kranju, kjer smo izstopili. V Kranju prej nisem bil nikdar, zato sem šel pač za drugimi. Nastanili smo se v Marijinem domu. Tega so se nacisti polastili in je menda bil v njem SS oddelek. Takrat Nemci ni bilo več tam. V skladišču sem staknil nekaj sladkorja, prepečenca in suhega sadja. Tega sem si nabasal, da bo vsaj za silo. Takrat sem prvič in zadnjič kradel. Tudi eno odejo sem si prisvojil. O, kako prav je prišla. Ko sem nekoč spovedniku to omenil, se mi je smejal. "Prvo je življenje", mi je rekel. "Kadar je človek lačen, ima pravico tudi vzeti, da si ohrani življenje". Videl sem tam, kako so ljudje, domačini nosili iz nekega skladišča moko in druge stvari. Nisem šel blizu. (dalje).

Da je g. Anton Gaber st. 70 letnik, nisem mislil. Enkrat sva se srečala pred National Band. Vprašal sem ga: "Tone, kdaj pa Ti pojdeš med penzioniste?" "Kaj pa misliš", me je zavrnil. Res, 70 let sem dovršil v januarju. Zdrav sem kot riba, delal bom še v naprej, dokler me bodo hoteli imeti. Imajo ga radi, ker je strokovno zelo usposobljen, zato ne misli ne on in ne njegovi delodajalci, da bi ga poslali med precejšnje četo slovenskih upokoencev. Tone Gaber se je rodil v januarju l. 1905 v Stari Loki na Gorenjskem. Ko je odslužil vojaške, je bil zaposlen na Železniški direkciji v Ljubljani. Poročil se je l. 1933 z Ano, rojeno Kalan, ki je po poklicu učiteljica. Ko so Nemci zasedli Gorenjsko, in ko so povsod v Sloveniji začeli noreti "gošarji", se je začel križev pot za Gabrovo družino. Tone je ostal v Ljubljani, žena pa je ostala pri starših na Homeu. 17 let sta bila ločena in le dvakrat sta prišla skupaj. Zadnja leta med vojno je bil Tone kot bolničar pri domobrancah. L. 1949 je prišel iz Koroške v Ameriko. V Chicagu si je na 2215 S. Wolcott Ave. ustanovil svoj dom. Za njim je pozneje prišla tudi družina: žena Ana, hčerki Anka, poroč. Krivograd,

Mija, poroč. Rode, ki živi v Kaliforniji ter sinova Tone ml. in Peter. Tone Gaber je bil vedno v vrstah SLS, pri Orlu, deloval je tudi v raznih drugih organizacijah. Ko je bil na Koroškem, je v taboriščni tiskarni v Peggezu izdal knjižico "Slovenski pritrkovelec". Tudi tukaj v Chicagu je zbral prijatelje, ki so ob velikih praznikih lepo pritrkovali, dokler se niso našli ljudje, ki so to zabranili, češ to ni ame-

riška nevada. Je tudi velik prijatelj misijonov. Toda vedno se drži načela: Naj ne ve levica kar da desnica. Sedaj, ko to pišem, je šel obiskat Slovenijo in se bo oglašil tudi na slovenskem Koroškem. Tonetu Gabru še želim več takih "križev" v krepkem zdravju kot doslej!

* Na praznik sv. apostolov Petra in Pavla je bila v naši cerkvi sveta maša za slovenske protikomunistične žrtve. Mašo je narečala Liga slov. kat. Amerikancev. Mašo s kratkim nagovorom

je opravil župnik p. Tomaž. — Udeležba bi lahko bila mnogo večja. Vsaj za 30 letnico tega strahovitega pokolja slovenske mladine in mož, bi se lahko mnogi pridružili molitvam in spominu teh idealistov, ki so dali najdražje kar so imeli, svoje življenje, za resnične krščanske ideale.

* Srečal sem Mrs. Corrine Leskovar. Vesela mi je pripovedovala, da se je v okvirju Slov. rad. ure osnovala slovenska folklorna skupina. Vodi je Mrs. Margie Prah-Leff. Dvanajst mladih, navdušenih parov, večina iz vrst obnovljene SAVE. Prvič bodo nastopili ob 25 letnici obstoja Slovenske Radijske ure, ki bo v soboto 25. oktobra. Ga. Corinne mi je rekla: "Če boš kaj napisal, pohvali zavednost slovenskih starišev, ki so dali pristanek svoji mladini za sodelovanje in jih vzpodbujajo pri tem delu. "Naši mladini želimo vztrajnosti in mnogo uspeha, ne le doma, ampak še kje drugod.

* V nedeljo 29. junija je priredila Slov. Zenska Zveza izlet z modernim avtobusom v švicarsko naselbino New Clarus, Wis. Ogledali so si tovarno čipk in izdelovanje poznane švicarske sira. Bilo je lepo, tako so mi rekla ženske. — V soboto 19. in 20. julija bo v Lemontu imela Slov. Zenska Zveza svoj ZVEZIN DAN". Vabijo vse, tudi moške.

* Cicero je bil velik rimski modrijan in tudi govornik. Živel je v dobi pred Kristusom in še danes se piše o njem v šolskih učbenikih. Menda so prebivalci čikaškega predmestja, ki slovi, vsaj v njihovih očeh, kot trdi-

njava republikancev, prav radi tega imenovali svojo naselbino po tam modrijanu. Pravim: Morda! Siguren nisem. Tudi moj prijatelj Tone, se je hotel po njegovem vzgledu uveljaviti in nekako vzeti v zagovor Nemce ter se razpisati o čikaških demokracijah. Pa mu ni "ratalo" ne tako ne kako drugače. Ni vsak Cicero! Pika.

* Francoski predsednik Giscard je ugotovil, da izgine pri raznih državnih pojedinah okrog 13 ducatov zlatega namiznega orožja. Mislim, da bi se ugledni gostje lahko poslužili tudi navadnih lesenih žlic. Teh gotovo ne bi kradli.

* V šoli. Katehet: "Kako so pa Trije Kralji vedeli, da je bil Jezus rojen?" Anika: "V koledar so šli pogledat".

* Vročje je vroče, čelo poti in nič ni prijetno kavšati po mašini. Imejmo potrpežljivost. Potem se bomo pa jezili, da nas - zebe. Pozdravlja vse

"Toti Štajerc"

Izraelci iznašli novo vrsto jedrskih bomb

WASHINGTON, D.C. — Izraelski znanstveniki naj bi bili odkrili nov način oplemenitenja urana, ki je potreben za gradnjo atomskih bomb. Nov način, ki uporablja laserski proces, so v raziskovalnih središčih ZDA iskali že 10 let, pa so sedaj zvedeli, da so nalogo rešili Izraelci.

Novi način je veliko cenejši in omogoča izdelavo jedrskih bomb "v kleti", kot trdijo ameriški strokovnjaki. Ti so prepri-

čani, da razpolaga Izrael vsaj z 20 jedrskimi bombami jačine 19 kilovatov, kot je bila ona, ki so jo ZDA vrgle 1945 na Hirošimo.

LR Kitajska poostrila svoje napade na ZSSR

Sovjetskega voditelja Leonida I. Brežnjeva zmerjajo v kitajskem časopisu s Hitlerjem in ga dolže, da hoče z dajanjem pomoči dobiti nadzor nad tretjim svetom.

HONG KONG. — Kitajski napadi na Sovjetsko zvezo so se v zadnjem tednu povečali in zaostri in so dosegli raven, kot jo ni bilo od pomladi 1969, ko so se vršili obmejni spopadi. Mnogo napadov je usmerjenih proti širjenju sovjetskega vpliva v Indokini po ameriškem umiku od tam.

V preteklosti sta si sovjetski in kitajski vpliv držala v Indokini ravnotežje. Po zmagi komunistične strani v Vietnamu in v Kambodži izgleda, da je postal sovjetski vpliv močnejši in je začel potiskati kitajskega ob stran ne le v Vietnamu, ampak tudi v Kambodži, kjer so po zmagi rdeči sovjetsko poslaništvo zasedli in opustošili, sovjetske zastopnike pa pognali preko meje.

Kitajsko časopisje v zadnjih dneh dolži Sovjetsko zvezo, da hoče "jugovzhodno Azijo pogoltniti z enim samim zaloga-jem". Brežnjeva primerja s Hitlerjem in dolži Sovjetsko zvezo uporabljanja pomoči za doseg nadzora nad tretjim svetom.

Nekateri opazovalci hočejo videti v napadih na Sovjetsko zvezo tudi posredne napade ali vsaj svarilo Hanoi proti prezoki povezavi z Moskvo. V preteklih stoletjih sta si bila Vietnam in Kitajska ponovno navzkriž in v laseh, to se lahko dogodi znova, ko je z zmago komunizma v Vietnamu skupni cilj dosežen in stopajo v ospredje znova kot nekdanje različne koristi.

Spreobračanje Judov s pomočjo hipnoze?

JERUZALEM, Izr. — Zevulon Hammer, član Ortodoksne narodne religiozne stranke, je pozval zdravstvenega ministra Viktorja Shemetova, naj prepreči "nezakonito uporabo hipnoze". Trdil je, da je bila "mlada priseljenka iz ZDA nedavno s hipnozo spreobrnjena v baptističen misijonu v Jeruzalemu" h krščanstvu.

Pravoverni judovski gorečniki v Izraelu so zelo nejevoljni na delovanje krščanskih misijonarjev v Izraelu, na vse načine ga ovirajo in Hammerjev nastop je nemara treba vključiti v ta okvir.

Kraje in razsipanje denarja pri JAT-u

BEograd, SFRJ. — Novi glavni ravnatelj JAT-a — Jugoslovanskega aerotransporta — gen. Radisavljević je po poročilih tukajšnjega časopisja razkril in javno očital prejšnjim upravam "krajno, razsipnost, slabe odnose med uslužbenci in nagrajevanje po protekciji namesto po učinkovitosti".

Po podatkih NIN-a je od 5.200 zaposlenih pri JAT-u ena tretjina takih, ki so med seboj v sorodu, in je bilo v enem letu razdeljeno med nje brezplačnih letalskih listkov v skupni vrednosti 35 milijonov novih dinarjev. Pri drugih letalskih družbah pride na 20 mest v njihovih potniških letalih en uradnik, pri JAT-u pa na vsako po en uradnik! JAT je kupil v tujini več letal, kot jih stvarno potrebuje, med njimi dva Boeinga 707, ki sta bila že rabljena in zarjavela, kar pa so ugotovili šele v Beogradu, ko so letali prevzeli.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. 481-2227

MALI OGLASI

Moški dobi stanovanje
Moškemu oddajo stanovanje na 18340 Marcella Rd., tel. 481-3768.

NAPRODAJ

hiša za eno družino, 6 sob, 1½ kopalnica, dvojna garaža, blizu cerkve Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Kličite 541-2965. (109)

V NAJEM

pet sob zgoraj na 1102 E. 66 St. ali kličite 391-1116. — (109)

SOBE SE ODDAJO

štiri sobe, spodaj, na novo dekorirane, na 1206 Norwood Rd. Kličite 842-0072 (111)

2 hiši naprodaj

Ena dvodružinska in ena enodružinska, ograja vseokoli, vse prebarvano, se lahko takoj vseele. Kličite 361-0763. — (109)

Naprodaj

V Sloveniji v okoli Brezic, naprodaj lepo posestvo z zidano hišo ter zidanim gospodarskim poslopjem. Električna in vodovod v hiši. Okolica v mirnem ter svežem zraku ob manjši cesti. Krasna prilika za rojake, ki ljubijo domovino in z lepim dohodkom. Kličite 216-431-2134. — (109)

V najem

Oddamo 3-sobno stanovanje zgoraj. Ima peč in hladilnik. 1191 E. 60 St. — 881-7122 (110)

ODDA SE

stanovanje pet sob odraslim, v prvovrstnem stanju, na 870 E. 75 St. Kličite 391-8875. — (108)

ZIDAN ZIDAN ZIDAN

Euclid zidan ranč, with rekreacijsko sobo, tri velike spalnice, dve kopalnici, formalna jedilna soba. Priključena garaža. V tridesetih.

EUCLID

po naročilu narejen zidan bungalov, veliki temelj (foundation), prijazna kuhinja z velikim prostorom za jest. Dve spalnici z prostorom za razširjanje zgoraj, ploščata rekreacijska soba, 2½ garaža, pokrajina lot. V boljšem kot novem položaju.

NOVI DOMOVI

kvalitetno delani ranči, z priključeno garažo za dva avta. — splitski priključeni garaži, zidani ali z aluminijem obiti, po tri spalnice, 1½ kopalnica. Polna klet. V lepem prostoru od Route 91.

UPSON REALTY

UMLA

499 E. 260 St. RE 1-1070
Odprto od 9. do 9. (109)

Help Wanted Male or Female

COMPANION

For elderly lady plus light housework, 3 or 4 days a week. Call between 7 and 9 pm. 481-0491. (111)

COOK & HELPER

Six hours, five days. Good working conditions. Call for appointment 531-8818. (109)

ŽENSKÉ ZA ČISCENJE
v Slovenskem Narodnem Domu na 6409 St. Clair Ave. ali kličite 361-5115 od 11. ure zj. do 3. ure pop. vsak dan; samo na sredo ne. Zvečer 361-3112. (113)

Help Wanted

Housekeeper — live in, permanent position with family, excellent wages and benefits. 371-3054 — (109)

VNETI BALERINI! — Mladi deklici v baletni šoli v Pekingu kažeta vneto svoje sposobnosti.

ZMAJI LETE, ČE... — Z zmaji se igrajo mali in — veliki otroci, nekateri z večjim, drugi z manjšim uspehom. Na sliki vidimo pripravljeno in letenje zmajev v San Franciscu v Kaliforniji.

REGIONAL TRANSIT VAM LAHKO PRIHRANI TUDI DENAR

IZRAČUNAJTE SI SAMI . . .

Če se vozite pet dni v tednu, petdeset tedno v letu (pet praznikov prav tako izključenih) in . . .

ČE JE VAŠA VOZNINA V ENO
SMER ZDAJ

BOSTE PRIHRANILI NA
VOZNINI VSAKO LETO

	v krajevnem prometu	pri ekspresu ali rapidu
\$.50	\$122.50	\$73.50
\$.55	\$147.00	\$98.00
\$.60	\$171.50	\$122.50
\$.75	\$245.00	\$196.00

Toda 1% povečanja prodajnega davka Vas bo prizadel slede:

Vi boste verjetno plačali dodatnega davka na leto,
če ima Vaša družina članov:

Če je Vaš letni družinski dohodek	Tri ali štiri osebe	Pet oseb	Šest ali več oseb
\$ 6,000	\$15.25	\$16.00	\$16.50
\$11,000	\$25.50	\$27.50	\$28.50
\$16,000	\$34.50	\$38.00	\$39.75

Seveda, morda Vi ne boste prihranili točno te vsote ali plačali točno toliko za Vašo sedanjo voznino. Čemu ne bi torej izračunali Vaš letni prihranek sami?

Bus, rapid ali ekspres me sedaj stane letno \$

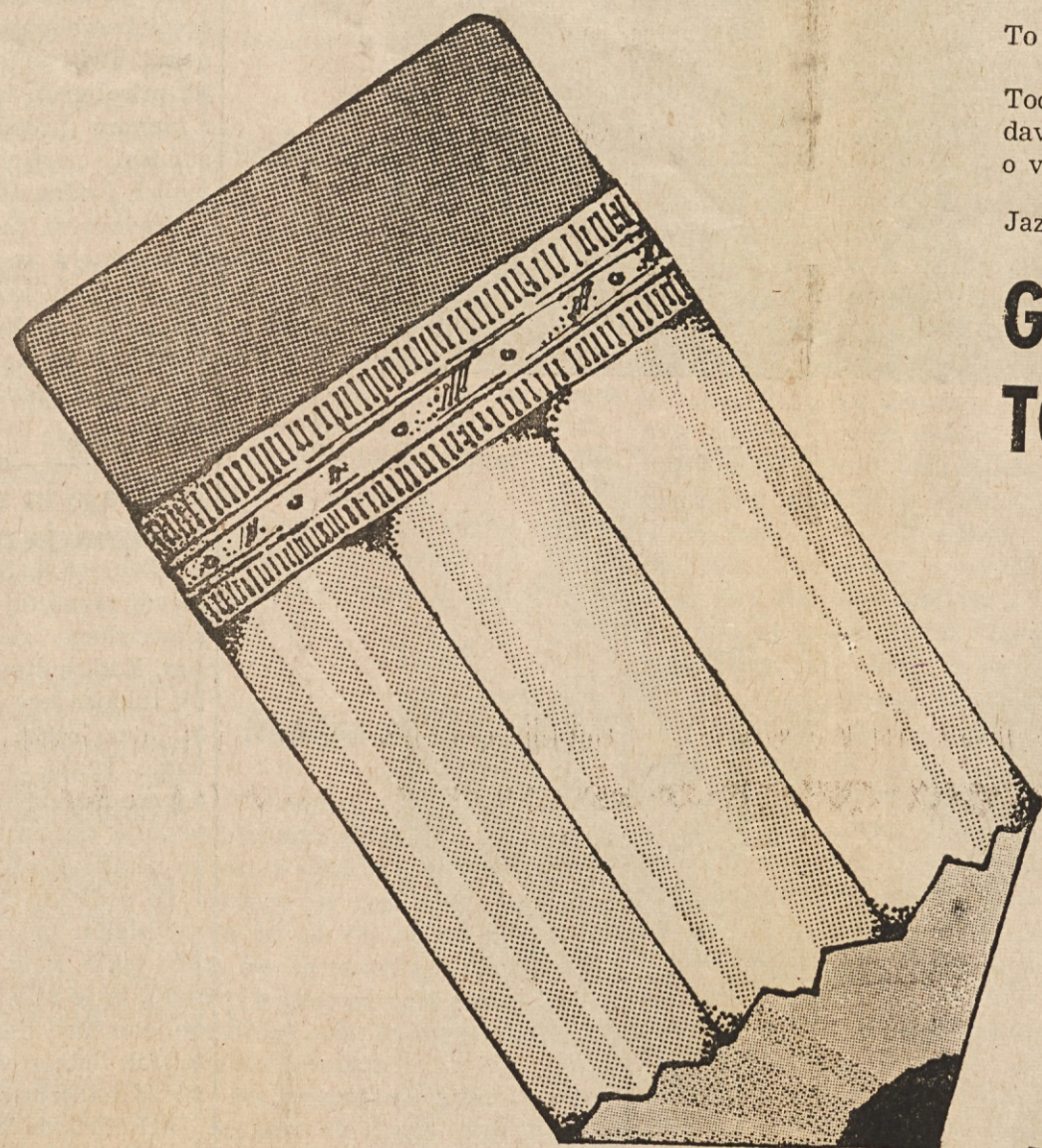
Odštejem, kar me bo bus, rapid ali ekspres stal po 22. juliju \$

To je moja vsota, ki jo bom prihranil pri voznini! \$

Toda moral bom plačati dodatni 1% prodajnega davka, tako vzamem vsoto tega z gornje tabele o velikosti družine in jo odštejem \$

Jaz še vedno prihranim! \$

**GLASUJTE YES PRIHODNJI
TOREK, 22 JULIJA!**

vote
YES
July 22